

Date: / /

8. পূৰ্ণ স্মৃতিমোচিতামুন্নক বজাৰত দক্ষতা কেনেকৈ নিৰ্ণয় কৰা হয়? ব্যাখ্যা কৰা।

Ans: বজাৰত শ্ৰেণিক গাঁথনি আৰু চাহিদাৰ ভিত্তিত দক্ষতাৰ অৰ্থনৈতিক নিৰ্ণায়ক নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰিব। দক্ষতাৰ অৰ্থনৈতিক নিৰ্ণায়কে দুই প্ৰকাৰৰ দক্ষতা আৱৰ্ণি নয়। বৰ্তনামুন্নক দক্ষতা আৰু কাৰিকৰী দক্ষতা।

বৰ্তনামুন্নক দক্ষতা: অৰ্থনৈতিক দিশৰপৰা স্মৃতিমোচিতামুন্নক বজাৰত আদৰ্শ বজাৰ হিচাপে গণ্য কৰা হয়। যোগান বেমা আৰু চাহিদা বেমাৰে পৰস্পৰ হেঁদ কৰা বিদ্যুত পূৰ্ণ স্মৃতিমোচিতামুন্নক বজাৰত ভাৰসাম্যতা বন্ধা হয়। চাহিদা বেমা হোৱাৰ পৰা শ্ৰান্তীয় নাড বা স্মৃতিদান নাড কৰে আৰু যোগান বেমাৰ শ্ৰান্তীয় ব্যয়ক অৰ্থনৈতিক ব্যয় বোলা হয়। অৰ্থনৈতিক ব্যয়ত প্ৰকাশ্য আৰু অপ্ৰকাশ্য বা সুযোগব্যয় যোগ থাকে। ভাৰসাম্য বিদ্যুত যোগান আৰু চাহিদা সন্মান হোৱা যানে শ্ৰান্তীয় স্মৃতিদান আৰু শ্ৰান্তীয় অৰ্থনৈতিক ব্যয় সন্মান হয়। অৰ্থাৎ ভাৰসাম্য অৱস্থাত সন্মানৰে দ্ৰব্য পৰিষ্টি উৎপাদন কৰিবলৈ মিহান সন্মান ত্যাগ কৰে, উৎপাদিত দ্ৰব্য বিক্ৰি পৰা সন্মান গুৰুত্ব নাড কৰে। এনেদৰে ভাৰসাম্য অৱস্থাত সন্মানৰ বৰ্তন দক্ষতামূৰ্ত্ত্ব হৈ পৰাটো নিশ্চিত কৰা সন্মানৰ বৰ্তন দক্ষতামূৰ্ত্ত্ব হোৱাৰ চৰ্ত্ত্ব হলে সন্মানৰে শ্ৰান্তীয়ভাৱে উৎপাদন কৰা সন্মানত মিহান ব্যয় হব, ইয়াৰ পৰা অতিৰিক্তভাৱে নাড কৰা স্মৃতিদানো সন্মান হব নাহিব। পূৰ্ণ স্মৃতিমোচিতাই এই চৰ্ত্ত্ব পূৰ্ণ কৰা বজাৰ পৰিস্থিতিত শ্ৰান্তীয় সন্মানৰ বৰ্তন দক্ষতামূৰ্ত্ত্ব হৈ পৰে।

স্মৃতিচান আটাৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ অগ্নিকৰ সন্ধান উদ্দেশ্য হৈ মুনাফা সৰ্বাৰ্থিক হোৱাকৈ দৰ আৰু উৎপন্ন নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈ

স্থানাঙ্ক (II) হৈছে মুঠ বিক্রী আয় (TR) আৰু মুঠ উৎপাদন ব্যয় (TC)ৰ অন্তৰফল।

$II = TR - TC$ । আৰু মুঠ আয় হৈছে মুঠ উৎপাদন (P) আৰু দৰ (P)ৰ পূৰ্বফল। গতায় $TR = P \cdot Q$ ।

পূৰ্ণ প্রতিমোক্ষিতাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰান্তীয় প্রতিদান আৰু দৰ সমান হয়। দৰে সামাজিক প্রতিদান প্রতিফলিত কৰে। প্ৰান্তীয় আয়ত কেৱল দৰ জড়িত হৈ নাথাকে। ইয়াৰ নগত উৎপাদন পূৰণ হৈ থাকে। প্ৰান্তীয় আয় সামাজিক প্রতিদান বুজাব যদিহে ই দৰৰ সমান হয়। পূৰ্ণ প্রতিমোক্ষিতাত তাৰসাম্য অৱস্থাৰ বহিৰে আন কোনো পৰিস্থিতিত প্ৰান্তীয় আয় দৰৰ সমান নহয়। কাৰণ পূৰ্ণ প্রতিমোক্ষিতাত বিক্ৰেতাৰ দৰ শ্ৰেণীতাৰ ভূমিকা সন্ধান কৰে। শ্ৰেণী দৰৰ সন্ধান কৰিব নোৱাৰে। দৰ বঢ়ালে প্ৰায়ক হেৰুৱাব আৰু দৰ কমালে শ্ৰেণী লোকচানৰ সন্মুখীন হয়। সেয়েহে বেছিভাগ পৰিষ্কাৰ বিক্ৰী কৰি বিক্ৰেতাৰ মিত্ৰ উৎপাদন কৰে, সেয়া দৰৰ সমান হয়। অর্থাৎ পূৰ্ণ প্রতিমোক্ষিতাত বিক্ৰেতাৰ তাৰসাম্যৰ চৰ্ত হৈছে-

$$MC = P \text{ (প্ৰান্তীয় ব্যয় = দৰ)}$$

ক্ৰেতা আৰু বিক্ৰেতা উভয়ে দ্বায় পূৰণ হোৱা অৱস্থাত তাৰসাম্যৰ চৰ্তটো হৈছে -

$$MR = P = MC$$

$$\Rightarrow MR = MC$$

গতিকে স্থানাঙ্ক সৰ্বাধিকৰণৰ বাবে পূৰণ হোৱাৰ চৰ্তটো হৈছে-

$$MR = MC$$

ই চৰ্ত পূৰণ হোৱা বাবে প্রতিমোক্ষিতামূলক বজাৰত প্রতিদানৰ ক্ষেত্ৰত সন্ধান কৰিব দক্ষতা পূৰ্ণ হয়। কাৰণ তাৰসাম্য অৱস্থাত প্রতিদান সমানে $P = MR$, এই চৰ্তটো পূৰণ কৰে।

Date ___/___/___

কৰিবৰী দক্ষতা ৪ সন্মানৰ সমাপ্ততা সিহিটে অথবা অৱদুত উৎসাহ
 অৰ্ধৰ্ষিক কৰিব পৰা বা কোনো এক সিহিটে আকাৰৰ বিপৰীতে
 উৎসাহন ব্যয় নিম্নতম কৰিব পৰা দক্ষতাকে কৰিবৰী দক্ষতা
 বোলা হয়।

যুক্ত অৱদুত স্ৰতিমেগিতামূলক পৰিবেশত কৰিবৰী দক্ষতা
 আৱৰণ কৰাৰ পৰিবেশ থাকে। কৰণ এই পৰিবেশত সকলো
 উৎসাহনকাৰীয়ে উৎসাহন ব্যয় নিম্নতম হোৱাকৈ উৎসাহন কাম
 সন্মান কৰাৰ চেষ্টা চন্দায়। কিন্তু যদি কেকাৰী আয় বা আন
 কোনো বগছিয়া কাৰকৰ বাবে এই পৰিবেশ বাৰ্ণা স্পাপ্ত হয়, তেন্তি
 উৎসাহন ব্যয় নিম্নতম কৰাৰ উদ্দেশ্যত সফল হব পৰা নামায় আৰু
 ইয়াৰ পৰিণামস্বকমে কৰিবৰী দক্ষতা আৱৰণৰ পৰা বঞ্চিত হবগীয়া
 হয়। এনে বজাৰ পৰিস্থিতিত কোনেও দৰ বঢ়াই মুনাফা বৃদ্ধি কৰিব
 নোৱাৰে। কৰণ দৰ বৃদ্ধি কৰা আনে স্মারক মেৰোৱা আৰু ইয়াৰ
 বাবে আয় ক্ষুণ্ণনে গতি কৰে। গতিকে স্মত্ৰেক স্ৰতিতানে উৎসাহন
 ব্যয় নিম্নতম কৰি মুনাফা অৰ্ধৰ্ষিক কৰাৰ চেষ্টা চন্দায়।

বাড়ুয়ত স্মৰ স্ৰতিমেগিতামূলক বজাৰ মেৰো নামায় এনে
 পৰিস্থিতিত স্ৰতিতান এমানে দ্বাৰ্ধৰ্ষিকভাৱে কৰিবৰী দক্ষতা আৱৰণ
 কৰিব নোৱাৰে। গতিকে এনে অৱদুত যুক্ত অৱদুত উৎসাহন ব্যয়
 আৰু নিম্নতম অৱদুত উৎসাহন ব্যয়ৰ অধুৰফলক বিবেচিত কৰি
 স্ৰতিতান এমানে কৰিবৰী দক্ষতাৰ মাৰোৱা হিচাপ গন্য কৰিব
 পৰা মায়ে।